

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์การดำเนินธุรกิจต้องอาศัยความรวดเร็วของข้อมูลในการแข่งขัน เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจที่เกิดจากความล้ำหน้าทางเทคโนโลยี องค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาคเอกชนหรือหน่วยงานภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธี ทั้งระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานสูงสุด (พิจิตรา กันทาสวรรณ์. 2546 : 67) ปัจจุบันการบริหารจัดการยุคใหม่ได้มีการนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ซึ่งต้องใช้ความรู้และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Knowledge and Creativity) มากกว่าการใช้ทุน (Capital – based) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge – based Economy) ความรู้ได้เป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ องค์กรต่าง ๆ จึงหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้โดยใช้สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Assets) เช่น ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เทคโนโลยี เป็นต้น มากกว่าการใช้สินทรัพย์ที่จับต้องได้ (Tangible Assets) เช่น อาคาร เครื่องจักร อุปกรณ์ สำนักงาน เป็นต้น

จากเหตุผลที่กล่าวมามีผลทำให้องค์กรต่าง ๆ ได้นำการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นกลยุทธ์ในการแข่งขันและพัฒนาองค์กร เพราะมนุษย์สามารถนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ มนุษย์จึงเป็นสินทรัพย์อันมีค่ายิ่งขององค์กรที่สามารถเพิ่มมูลค่า (Value Added) ได้จากการนำความรู้แฝงอยู่ในตัวบุคคลและความรู้ขององค์กรมาใช้ในการสร้างความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนานวัตกรรม (Innovation) ใหม่ ๆ และพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตและบริการ เพื่อสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่งและทำให้องค์กรสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายความรู้ที่แฝงอยู่ในองค์กรนี้ คือ ทักษะปัญญา ซึ่งกลายเป็นสินทรัพย์ (Asset) เมื่อมีการนำสารสนเทศที่เก็บรวบรวมความรู้ในองค์กรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เมื่อองค์กรเรียนรู้ได้มากขึ้นก็สร้างความรู้ใหม่ได้มากขึ้น เมื่อนำความรู้เก่ามาบูรณาการกับความรู้ใหม่ก็จะก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ ขึ้นอีกและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น จึงกลายเป็นวงจรที่เพิ่มพูนได้ในตัวอย่างเองไม่สิ้นสุด เรียกว่า “วงจรการเรียนรู้” การทำให้วงจรการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นหมุนได้รวดเร็วและต่อเนื่องจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อองค์กรมีกระบวนการ

ที่เป็นระบบในการค้นหา การสร้าง การรวบรวม การจัดเก็บ การเผยแพร่ การถ่ายทอด การแบ่งปัน และการใช้ความรู้ เรียกว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) (บุญดี บุญญากิจ และคณะ, 2547 : 7) ซึ่งการจัดการความรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ได้แก่ คน เทคโนโลยี และกระบวนการ โดยทรัพยากรมนุษย์ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นแหล่งความรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บและแลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ได้อย่างง่ายและรวดเร็วขึ้น ส่วนกระบวนการความรู้เป็นการบริหารจัดการเพื่อทำให้เกิดการนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้รู้ใช้ เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุงความรู้ และเปลี่ยนแปลง นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพขององค์กร การจัดการความรู้จึงถือว่าเป็นแนวคิดและกลยุทธ์การบริหารงานแนวคิดใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด แก่องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งธุรกิจการผลิตสินค้าและธุรกิจบริการ

หน่วยงานภาครัฐได้มีการปรับเปลี่ยนการปฏิรูประบบการบริหารและการปฏิบัติงาน ด้านการเงินการคลังก้าวสู่ระบบสารสนเทศ ถือเป็นเครื่องมือในการบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้ดำเนิน “โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System or e – LAAS) โดยส่วนพัฒนาระบบบัญชีท้องถิ่น ได้กำหนดผังบัญชีพร้อมระบบการปฏิบัติงานด้านการคลัง ซึ่งประกอบด้วย ระบบงบประมาณ ระบบการจัดเก็บรายได้ โดยมีฐานข้อมูลที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีของ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย พร้อมทั้งออกใบเสร็จรับเงิน ระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง การเบิกจ่ายเงิน พร้อมการจัดทำฎีกาและออกเช็ค ระบบการบันทึกบัญชี การจัดทำรายงานการเงินเป็นรายวัน รายเดือน รายไตรมาสและรายปี พร้อมงบประกอบงบการเงิน ครบถ้วนตามที่ระเบียบกำหนด เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ใช้ระบบดังกล่าวแล้ว จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สะดวก ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สามารถให้ข้อมูลผู้บริหารได้รวดเร็วเป็นปัจจุบัน และสิ่งที่สำคัญคือเกิดการทำงานด้านการคลังที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ก่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี อันเป็นส่วนเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และเป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบบัญชีภาครัฐ อีกทั้งระบบดังกล่าวสามารถรองรับการปฏิบัติงานสำหรับทุกโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำนวยความสะดวกในด้านการตรวจสอบระบบบัญชีให้กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550 : เว็บไซต์)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดได้นำระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาใช้ในส่วนราชการระดับผู้เบิกมีทั้งสิ้น 15 ส่วนราชการ ซึ่งได้ทำการป้อนข้อมูลผ่านโปรแกรมโดยการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าระบบโดยตรงผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการทำงานมาก อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานจากเดิมที่เคยปฏิบัติมาคือ การใช้ระบบมือ (Manual) มาใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเรื่องที่ยากมาก ปัญหาและอุปสรรคที่พบในส่วนราชการระดับผู้เบิกในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่สำคัญคือ ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงานตามระบบงานส่วนต่าง ๆ ของโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้รายงานทางการเงินไม่ถูกต้องและข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้เกิดปัญหาในการใช้ข้อมูลทางการเงิน การบัญชี และทำให้งบการเงินขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้ผู้บริหารไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากงบการเงินได้อย่างถูกต้อง ผลที่ตามมาทำให้การตัดสินใจในการบริหารงบประมาณของแผ่นดินเป็นไปได้โดยไม่ถูกต้อง และนำความเสียหายมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากรายงานสรุปผลการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ประจำปีงบประมาณ 2551 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2552 : เว็บไซท์) ที่ได้สรุปข้อบกพร่องไว้ ดังนี้ ด้านการเงิน มีการจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ได้ตรวจสอบยอดเงินฝากคลังตามบัญชีและตามรายงาน คณะกรรมการเก็บรักษาเงินปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบถ้วน การรับเงินอุดหนุนไม่สามารถบันทึกบัญชีไม่ครบถ้วน และการใช้จ่ายเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหนังสือสั่งการ ด้านบัญชีและทะเบียน มีการจัดทำบัญชี งบการเงินและทะเบียนต่าง ๆ ลำช้าไม่เป็นไปตามระเบียบ ด้านการพัสดุและทรัพย์สิน การจัดทำบัญชีทะเบียนคุมทรัพย์สิน ไม่เป็นไปตามแบบกรมบัญชีกลาง อีกทั้งไม่ได้รายงานการใช้ใบเสร็จรับเงินเมื่อสิ้นปีงบประมาณ และรายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปี

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว ประกอบกับปัจจุบันผู้ศึกษาปฏิบัติงานอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้มีความสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการความรู้กับความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจะทำการศึกษาว่า กระบวนการจัดการความรู้ ได้แก่

การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บและค้นหาความรู้ การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ ว่ามีความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กันในทิศทางใด โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลลัพธ์ที่ได้รับจากศึกษาครั้งนี้จะใช้เป็นข้อเสนอแนะในการนำไปปรับใช้กับองค์กร ในการพัฒนาบุคลากรและเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่องค์กรและประชาชน ในการได้รับข้อมูลและความโปร่งใสในของการปฏิบัติงานและการบริหารงบประมาณของประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมตามกระบวนการจัดการความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานตาม โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของผู้ปฏิบัติงานตาม โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการความรู้กับความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ผู้ปฏิบัติงานตาม โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e - LAAS) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมตามกระบวนการจัดการความรู้ต่อการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปฏิบัติงานตาม โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

3. กระบวนการจัดการความรู้ มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ไปในทิศทางเดียวกันค่อนข้างสูง

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการความรู้กับความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากิจกรรมตามกระบวนการจัดการองค์ความรู้ อันได้แก่ การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บและค้นหาความรู้ การถ่ายทอดความรู้ และการใช้ประโยชน์ โดยศึกษาแนวคิดมาจากวงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2552 : 45-48)

1.2 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ระบบงบประมาณ ระบบรายรับ ระบบรายจ่าย ระบบบัญชีและระบบรายงานผู้บริหาร จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2550 : เว็บไซต์)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 601 คน (สำนักงานท้องถิ่นอำเภอเกษตรวิสัย, 2552 : เว็บไซต์)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 234 คน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้วิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ณ ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 (ธานีนท์ ศิลป์จารุ, 2548 : 64)

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรกลุ่มที่ 1 ได้แก่ กระบวนการจัดการองค์ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บและค้นหาความรู้ และการถ่ายทอดความรู้ และการใช้ประโยชน์

3.2 ตัวแปรกลุ่มที่ 2 ได้แก่ องค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย ระบบงบประมาณ ระบบรายรับ ระบบรายจ่าย ระบบบัญชี และระบบรายงานผู้บริหาร

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ทำการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 15 ส่วนราชการ ได้แก่ เทศบาลตำบลเกษตรวิสัย เทศบาลตำบลกู่กาสิงห์ เทศบาลตำบลเมืองบัว องค์การบริหารส่วนตำบลเกษตรวิสัย องค์การบริหารส่วนตำบลกู่กาสิงห์ องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ้อม องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าหลวง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง องค์การบริหารส่วนตำบลสิงห์โคก องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งน้อย องค์การบริหารส่วนตำบลคงครั่งใหญ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2553

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการความรู้กับความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิด ดังนี้

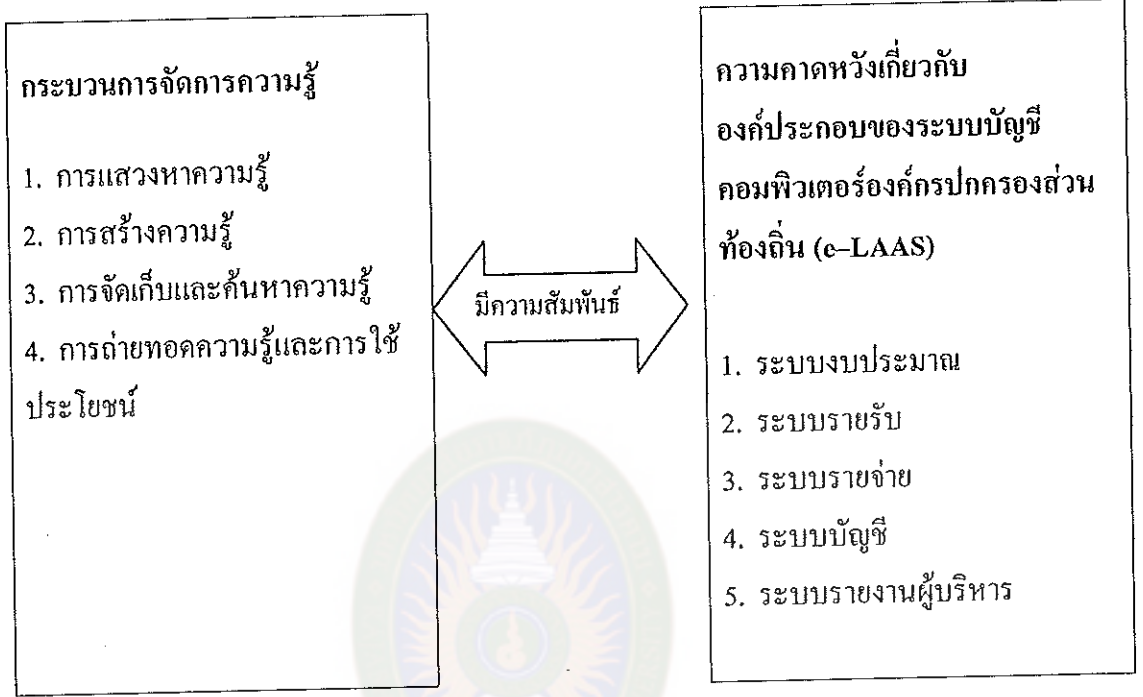
ตัวแปรกลุ่มที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการจัดการองค์ความรู้ (วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ, 2552 : 45-48) ซึ่งประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บและค้นคืนความรู้ และการถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์

ตัวแปรกลุ่มที่ 2 องค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552 : เว็บไซค์) ซึ่งประกอบด้วย ระบบงบประมาณ ระบบรายรับ ระบบรายจ่าย ระบบบัญชีและระบบรายงานผู้บริหาร

เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของกรอบแนวคิดในการศึกษาได้อย่างเป็นระบบและชัดเจน ผู้ศึกษาได้สรุปไว้ในรูปของภาพประกอบ ดังรายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในภาพประกอบที่ 1

ตัวแปรกลุ่มที่ 1

ตัวแปรกลุ่มที่ 2

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. การแสวงหาความรู้ หมายถึง การที่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีพฤติกรรม และค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น เอกสาร ตำรา วารสาร อินเทอร์เน็ต หรือทางเว็บไซต์ เป็นต้น แล้วนำเอาข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ที่รวบรวมมาได้นั้น มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานในองค์กร

2. การสร้างความรู้ หมายถึง การนำความรู้ที่องค์การมีอยู่ผนวกเข้ากับความรู้ของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดเป็นความรู้ใหม่ขึ้นมา อาจเกิดจากการปรับเปลี่ยนผู้ภายใน การปรับเปลี่ยนผู้ภายนอก หรือการผสมผสาน

3. การจัดเก็บและการค้นหาความรู้ หมายถึง การรวบรวมความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำมาจัดเก็บเป็นฐานความรู้ ทั้งที่เป็นความรู้สาธารณะและความรู้ที่ฝังแน่นหรือตกผลึกอยู่ที่ตัวบุคลากร โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาช่วยในการจัดเก็บความรู้ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ความรู้นั้นเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้งานได้จริงในองค์กร

4. การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ หมายถึง การเผยแพร่ความรู้ และประยุกต์ความรู้เพื่อสร้างความสามารถและนำไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยนำผลการนำความรู้ที่มีอยู่มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ วิจัยค้น ในกระบวนการทำงาน เพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ

ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) หมายถึง การบริหารการเงินการคลังภาครัฐที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ โดยการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐ ด้านระบบงบประมาณ ระบบการจัดเก็บรายได้ ระบบรายจ่าย ระบบการบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง โปร่งใส สะดวก รวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือความคิดเห็นด้วยวิจรรย์ญาณเกี่ยวกับความคาดคะเน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของผู้ปฏิบัติงานระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ ซึ่งบุคคลรับรู้ความเป็นไปได้ว่าหากมีความพยายาม (Effort) เพิ่มขึ้น จะนำไปสู่ผลงาน (Performance) ที่ดีขึ้น

ความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ความคาดคะเนเกี่ยวกับการบริหารการเงินการคลังภาครัฐที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ โดยการนำเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ระบบงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการงบประมาณ ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

งบทเฉพาะการ รวมทั้งการร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฉบับเพิ่มเติม และการโอนงบประมาณในระหว่างปีงบประมาณ เป็นระบบมากขึ้น

2. ระบบรายรับ หมายถึง การบริหารจัดการเรื่องรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับกระบวนการรับเงินภาษีจัดสรรและเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง รวมทั้งกระบวนการจัดเก็บเงินรายได้ที่เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง โดยเมื่อมีการรับเงินในระบบแล้ว ระบบจะลงบัญชีให้โดยอัตโนมัติ

3. ระบบรายจ่าย หมายถึง การบริหารจัดการเรื่องการจ่ายเงินของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่การจัดทำรายงานขอซื้อ/ขอจ้าง การทำสัญญา ฎีกา การเบิกจ่าย จนถึงการจัดพิมพ์เช็ค ใบถอน ใบโอนเงินธนาคาร นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงในส่วนของการยืม/ค้ำ เงินงบประมาณ การใช้จ่ายเงินสะสม การรับ/คืน เงินประกันสัญญา ประกันของ ประกันผลงาน ประกันสัญญาเช่าและอื่นๆ การลงบัญชีเป็นการลงบัญชีให้โดยอัตโนมัติ สำหรับระบบรายจ่ายผู้บริหารท้องถิ่นสามารถติดตามบริหารการใช้จ่ายงบประมาณได้จากในระบบงาน

4. ระบบบัญชี หมายถึง การบริหารจัดการทางด้านบัญชี รายงานทางการเงิน ซึ่งสามารถออกรายงานเพื่อแสดงสถานะการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นรายวัน รายเดือน รายไตรมาส ประจำปี และสามารถเชื่อมโยงขึ้นในด้านการตรวจสอบให้กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5. ระบบรายงานผู้บริหาร หมายถึง การแสดงรายงานต่างๆ ทางด้านการเงิน การคลังให้กับผู้บริหารของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการเรียกดูข้อมูลการปฏิบัติงานต่างๆ การรับ-จ่ายเงิน และงบการเงินต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวมทั้งประเทศ

ผู้ปฏิบัติงาน หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของส่วนราชการในเขตอำเภอ เกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

1. เทศบาล หมายถึง พื้นที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่น จัดตั้งขึ้นเพื่อความสะดวกในการบริหารท้องถิ่น โดยมีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล เทศบาลแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยจะมีคณะเทศมนตรีทำหน้าที่บริหาร มี

นายกเทศมนตรีเป็นประมุขฝ่ายบริหาร และมีสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรี และสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในชุมชนในเขต

2. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง พื้นที่ครอบคลุมตำบลนั้น ๆ โดยไม่ได้มีทุกตำบลในประเทศไทย มีเฉพาะบางตำบลที่มีฐานะดีพอเท่านั้น มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร มีสภาตำบล ทำหน้าที่นิติบัญญัติ ทั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบการดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการจัดการความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามระเบียบ แบบแผน ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สามารถให้ข้อมูลผู้บริหารได้รวดเร็วเป็นปัจจุบัน เกิดการทำงานด้านการคลังที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการจัดการความรู้กับความคาดหวังเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจะก่อให้เกิดการควบคุมภายในที่ดี และเอื้อประโยชน์ในด้านการตรวจสอบระบบบัญชีให้กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อันจะสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขการบันทึกบัญชี การจัดเก็บรายได้ และการคุมทะเบียนพัสดุ

4. ข้อมูลสารสนเทศสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานตามโครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มสมรรถนะให้กับตัวบุคคลและองค์กรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่อไปในอนาคต